

ҒТАХР 14.35.01

ЖОҒАРЫ МЕКТЕПТЕ ПЕДАГОГ-ХОРЕОГРАФТЫҢ АРНАЙЫ ҚҰЗЫРЕТТІЛІГІН ҚАЛЫПТАСТЫРУДАҒЫ ИНТЕГРАТИВТІ-МОДУЛЬДІК ЖОЛЫ

М.С. Сапиева¹, С.А. Жакаева²

¹ п.ғ.к., өнер кафедрасының меңгерушісі

² п.ғ.к., доцент, қауымдастырылған профессор

^{1,2} Ө. Сұлтанғазин атындағы Қостанай мемлекеттік педагогикалық университеті,
Қостанай, Қазақстан, email: mayra_s@mail.ru

«Хореография» білім беру бағдарламасы бойынша элективтік курс шеңберінде болашақ маманның арнайы құзыреттілігін қалыптастыруға интегративті-модульдік тәсіл мәселесіне арналған. Интегративті тәсілді таңдау педагог-хореографтың орындаушылық дайындығының мақсаттарын, оның мазмұнын, сонымен қатар оқытудың формалары мен әдістерін біріктірумен анықталады. Модульдік дегеніміз - оқытудың мазмұны мақсатқа жетуге бағытталған тәуелсіз оқу блоктары түрінде ұсынылатын принцип. Модульдік принциптің негізі: бір модульге оқытудың әртүрлі типтері мен формаларын біріктіру, оқытушылардың жеке білім алуға маманның шығармашылық дайындығы процесінде өздігінен білім алуға деген қажеттіліктерін дамыту. Модульдегі оқытудың түрлері мен формалары оқу курсының жалпы тақырыбына бағынады, ал студенттер білім пакеттерін оқу арқылы алады. Сонымен, интегративті-модульдік тәсіл ретінде біз студенттің танымдық және практикалық қызметінің ерекше түрін түсінеміз, ол маманның қалыптасу процесінің жеке және бір мезгілде технологиялығын қамтамасыз етеді.

Түйін сөздер: хореография бойынша білім беру бағдарламасы, педагог-хореограф, арнайы құзыреттілігі, орындаушылық дайындығы, интеграция, модуль

Жоғары кәсіптік білім беру жүйесінде білікті мамандарды даярлау мәселесі В. И. Байденконың, Б. Т. Кенжебековтың, Ю. Г. Татураның зерттеулерінде кеңінен жария етілді. Болашақ мұғалімнің кәсіби құзыреттілігін қалыптастырудың әртүрлі аспектілерін шетелдік (Ю. В. Варданын, В. А. Адольф және т.б.) және отандық зерттеушілер (Ш. К. Жантлеуова, М. В. Семенова, Н. Р. Шаметов, С. И. Ферхо және т.б.) зерттеді. Болашақ хореограф-педагогтардың кәсіби құзыреттілігін қалыптастыру мәселесімен А. В. Ваганова, Н. П. Базарова, С. С. Холфина, Н. И. Тарасова және т.б. айналысты.

Хореографтың болашақ педагогының арнайы кәсіби құзыреттіліктің құрылымдық компоненті ретінде қарастыру кезінде біз Н. В. Кузьмина мен А. К. Маркованың жұмысына сүйендік. Сонымен, В.Кузьмина педагогтың кәсіби-педагогикалық құзыреттілігі құрамында: оқытылатын пән саласындағы арнайы және кәсіби құзыреттілік, сондай-ақ басқа да түрлері бар. А.К.Маркованың пікірінше, педагогтың кәсіби құзыреттілігінің арнайы, әлеуметтік, жеке түрлері бар.

Біздің зерттеу аясында арнайы құзыреттілікті қалыптастыруда педагог-хореографтың орындаушылық дайындығының мүмкіндіктері зерттеледі. Зерттеу барысында педагог-хореографтың орындаушылық дайындығы әртүрлі би түрлерінің: халықтық-сахналық, классикалық, дуэтно-сахналық, тарихи-тұрмыстық, бал, модерн, джаз-би және басқа да заманауи бағыттардағы негізгі элементтерді орындау мәнерін, стилін, техникасын зерттеу бойынша дәстүрлі және инновациялық әдістемелер мен технологияларды қамтитын құзыреттіліктен тұрады.

Біз ЖОО-ның кәсіптік білім беру жағдайында педагог-хореографтың орындаушылық дайындығы процесінде құзыретті маманның қалыптасуын барлық арнайы пәндерді қамти отырып және пәнаралық байланысты ескере отырып, кешенді түрде қарастыру керек деп пайымдаймыз.

Болашақ хореограф педагогтарының арнайы құзыреттілігін тиімді қалыптастыру үшін біз интегративті-модульдік тәсілді таңдадық. Бұл таңдау келесі факторларға негізделген:

- зерттеу объектісі классикалық, қазақ, халықтық-тұрмыстық, тарихи, заманауи би түрлерін үйрену бойынша пәндерді біріктіретін орындаушылық дайындық процесі болып табылады;
- бұл тәсілді қолдану шығармашылық-орындаушылық дайындықты құрылымдауда мазмұны мен технологиясын біріктіретін, студенттерді оқыту нәтижелерін бақылаумен сүйемелденетін логикалық аяқталған модульдерге негізделуге мүмкіндік береді.

Педагогикада оқытудың интегративті-модульдік тәсілінің теориясы С.Я.Батышев, А.П.Беляева, К.Я.Вазина т.б. мамандарды кәсіби даярлаудың түрлі аспектілерін зерттеген. Осы тәсілдің негізгі ережелерін анықтау мақсатында педагогикалық бейіндегі мамандарды даярлау арнасында «Интеграция» және «Модуль» ұғымдарын қарастыру қажет деп санаймыз.

«Интеграция» ұғымы бірігуді, өзара кірігуді білдіреді, оның педагогикалық интерпретациясы болашақ педагогтің кәсіби даярлығын зерттеуде, ең алдымен, пәнаралық аспектіде кеңінен қолданылады. А. И. Еремкиннің ізінше, білім беру мазмұнында пәнаралық қатынастардың бар болуы пәнаралық байланыстың барлық тереңдігін көрсетпейтінін атап өткен, біз пәнаралық қатынастардың нәтижесі «бірнеше пәндердің білім элементтерін өзіне алған мүлдем жаңа білім» деп санаймыз [1;12]. Ғалымның көзқарасы бойынша «жаңа білім» біз оқу білімінің пәнаралық құрылымы ретінде немесе жалпы ғылыми түсініктер, дүниетанымдық санаттар, оқу пәндерінің мазмұнында көрсетілген ғылыми теориялар ретінде ұсынылған жүйеаралық білім ретінде түсінеміз.

Жоғары білім беру жүйесінде педагогті дайындау кезіндегі интеграциялық үрдістердің ерекшеліктерін зерделеп, интеграцияланған курсты әзірлеу кезінде оқу-пәнаралық байланыстарды ерекше бөледі, өйткені олар бір блокқа кіретін пәндерге тән [2]. Оқу-пәнаралық байланыстарды пайдалану болашақ маманның кәсіби даярлығын жетілдірудің маңызды элементі болып табылады. Курсты әзірлеу кезінде интеграция қағидатын іске асыруды қарастыра отырып, тек орындаушылық цикл пәндері ішіндегі интеграцияны ғана емес, сонымен қатар пәнаралық интеграцияны да бөліп көрсету қажет. Осы пайымдаулар желісін жалғастыра отырып, біздің жұмысымызда болашақ педагог-хореографтардың орындаушылық дайындық процесінде арнайы құзыреттілігін қалыптастыруға интеграцияланған тәсілді қолдану оқу-тәртіптік тікелей байланыстарға шығуды негіздейді, өйткені мұндай байланыстар бір блокқа кіретін пәндерге тән, бұл жағдайда пәндер блогы. Осы пәндерді оқу кезінде әрбір пән білімінің базистік ядросын, оның тезаурусын анықтау, пәндер арасындағы жүйелік байланыс құрылымын ұсыну қажет.

Педагог-хореографтардың орындаушылық дайындығының пәндерін білудің базистік өзегі студенттердің арнайы курсты оқуға кірісуі тиіс білімнің базалық деңгейін білдіреді.

Егер сандық тұрғыда болашақ маманның жоғары оқу орнында оқу процесінде танымдық белсенділігіне байланысты болмашы айырмашылықтар болуы мүмкін болса, онда сапалық тәртіптің айырмашылықтары өте маңызды. Осылайша, арнайы құзыреттіліктің орындаушылық компонентін білу маманның орындаушылық мәдениеті ретінде көрсетіледі: интонациялық пластикалық құрамы мен іс-әрекет-қимыл, іс-әрекет-уайымдау, іс-әрекет-мағыналар мен іс-әрекет-ұмтылу өнерін меңгеру [3;237]. Би өнерін драмалық түсіндіруде хореографтың қимылдарының маңыздылығы шетелдік ғалымдардың Konstantina Georgelou, Efrosini Protopara, Danae Theodoridou «Working on actions in choreographic processes» зерттеулерінде баса айтылған [4].

Болашақ маманның орындаушылық дайындығы пәндерінің кестесін анықтау кезінде біз болашақ педагог-хореографтардың арнайы құзыреттілігінің мазмұнын басшылыққа алдық. Біздің жұмысымызда бір блок пәндерінің арасындағы жүйелік байланыстардың құрылымын анықтау кезінде негіз ретінде біз И.О.Паридің зерттеу нәтижелерін аламыз [5]. Музыка мұғалімін аспаптық даярлауда автор ұсынған интеграциялық процестердің негізгі бағыттарына сәйкес, біз болашақ педагог-хореографтың орындаушылық оқу процесін интеграциялауды келесі байланыстар ретінде қарастырамыз:

- 1) тігінен, (сабақтастық);
- 2) көлденеңінен (пәнаралық байланыс);
- 3) мазмұн (би пластикасы) деңгейінде.

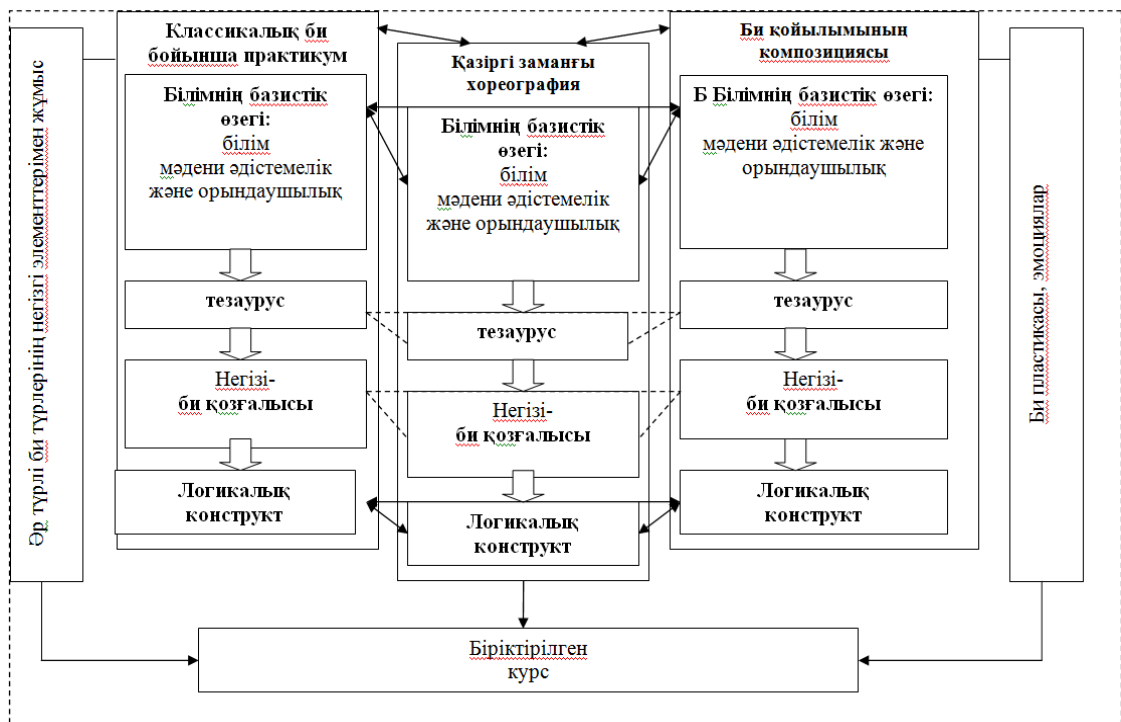
Тұтастық пен жүйелілікті негіздейтін *вертикаль бойынша интеграция* жүйе компоненттерінің арасындағы байланыстырушы функцияның рөлін атқарады және мыналарды ұсынатын тік вектор болып табылады: а) Болашақ педагогтардың білімін, іскерлігін, дағдылары мен жеке қасиеттерін қалыптастырудағы сабақтастықты; б) педагог-хореографтың орындаушылық дайындығы «Классикалық би бойынша практикум» пәнін зерделеуден басталады, «Би қойылымының композициясы» пәні бойынша жалғасады және «Қазіргі заманғы хореография» курсымен аяқталады; в) әр семестрде бағдарламалық талаптарды күрделене түсу, әртүрлі көркем бағыттар, мәнерлі құралдар, музыкалық-ырғақтық қозғалыстар және т. б. бойынша би формаларын қамту.

Горизонталь бойынша интеграция «жекелеген дифференциалды элементтерді сақтау кезінде сапалы жаңаның пайда болуына» ықпал етеді және көлденең векторды көрсетеді [5;9]. Салыстырмалы талдау барысында біз болашақ педагог-хореографтардың арнайы құзыреттілік мазмұнын құрайтын және пәндердің тезаурусында қамтылған білімдер, білік, дағды, жеке қасиеттері бойынша интеграцияны көрсететін орындаушылық пәндер мазмұнының жалпы параметрлерін анықтадық.

Мазмұн деңгейінде интеграция ішкі векторды көрсетеді. Болашақ хореограф-педагогтердің орындаушылық дайындығының мазмұны – бұл, би туындыларын, негізгі білімдерін, іскерліктерін, дағдыларын, жеке тұлғаның шығармашылық қасиеттерін біріктіретін кешен. Орындаушылық дайындықтың негізгі құрамдас бөлігі бимен жұмыс жасау болып табылады. Бидің негізгі элементі – би пластикасы. Осыған байланысты хореограф-педагогтердің орындаушылық дайындығы мазмұнының жүйе құраушы элементі би пластикасымен жұмыс болып табылады.

Сонымен, элективтік курсты құрастыру кезінде интеграциялау принципін іске асыру схемасын әзірледік (1 сурет. Дереккөз: М.С. Сапиева жасаған).

Зерттеу барысында біз жалпы білім беретін, базалық, бейінді пәндердің сабақтастығын білдіретін тігінен интеграцияны анықтадық. "6B02101 Хореография" білім беру бағдарламасының модульдік оқу жоспарына сәйкес, біз қарастырып отырған курс 4 жылдық оқу процесіне таңдау компонентінің бейіндеуші пәні ретінде енгізіледі. Көлденең интеграция жалпы білім беретін, базалық, бейіндеуші пәндердің пәнаралық байланысын көрсетеді. Интеграцияның осы түрін жүзеге асыру барысында болашақ мамандардың білім жүйелілігіне қол жеткізіледі.

1 сурет. Курсты әзірлеу кезінде интеграция принципін іске асыру

«Модуль» ұғымын қарастыру кезінде біз П.А. Юцявиченнің көзқарасын ұстанамыз және оны «мақсатты функционалдық түйін ретінде түсінеміз, онда оқу мазмұны мен меңгеру технологиясы ... тұтастықтың жоғары деңгейі жүйесіне біріктірілген» [6;50]. С.Д. Шаймуханова, З.С. Кенжебаева [6] және т. б. педагогикалық зерттеулерде оқытудың модульдік тәсілі білім беру үдерісін ұйымдастыру ретінде қарастырылады, онда оқу аппараты модульдерге бөлінеді, онда студенттердің білімі мен іскерлігін бақылаумен сүйемелденетін мазмұнды меңгеру мақсаты, мазмұны мен технологиясы (оқыту формалары мен әдістері) нақты анықталған. Ғалымдардың

зерттеу нәтижелері көрсеткендей, модульдік оқыту студенттердің өзіндік оқу және тәжірибелік қызметін жандандыруға ықпал етеді.

Оқытудың модульдік тәсілінің теориясы келесі негізгі дидактикалық принциптерге негізделеді: проблемалық қағидаттар, вариативтілік принципі, кері байланысты жүзеге асыру принципі [7, 8]. Мәселе принципі психологиялық-педагогикалық заңдылықтарды көрсетеді, оған сәйкес оқу материалын меңгерудің тиімділігі проблемалық жағдайды енгізумен, ақпаратты визуализациялаумен, кәсіби бағыттылығымен байланысты. Вариативтілік принципі деңгейлік дифференциацияны қамтамасыз етуге, жылжытудың жеке қарқыны үшін жағдай жасауға, сондай-ақ оқытудың формаларын, әдістері мен құралдарын тиімді таңдауға және оңтайлы үйлестіруге бағытталған. Кері байланысты іске асыру принципі модульдің оқу материалын меңгеруді бақылау және өзін-өзі бақылау жүйесі арқылы оқу процесін басқаруды қамтамасыз етеді. Модульде кері байланыс арналары «студент – білім» және «оқытушы – студент» жүйелерінде салынуы мүмкін.

«Студент - білім» кері байланыс жүйесінде оқытушының функциялары студенттің өзіндік-координациялық функцияларына ауыстырылады. «Оқытушы-студент» кері байланыс жүйесінде субъект-субъектілік қатынастар, серіктестік оқу ынтымақтастығы жүзеге асырылады.

Оқытудың модульдік тәсілі студенттердің танымдық әрекетін басқару әдістері мен оқытудың мазмұнын, мақсатын қайта қарауды көздейді.

"Мақсаттың ағашын" (Ю.А.Конражевский) әзірлеу кезінде педагог-хореографтың арнайы құзыреттілігін қалыптастыру процесін біз педагогикалық ғылымда қабылданған оқытудың көп деңгейлі сипатын негізге алдық: а) 1- деңгей – білім, білік, ойлау операциялары, әлеуметтік - коммуникативтік дағдылар түрінде ұсынылған жекелеген сабақ түрлерінің оқу мақсаттары, оған сәйкес оқу қызметі ұйымдастырылады; б) 2- деңгей – оқу пәнінің мазмұны мен ерекшелігін айқындайтын пәннің оқу мақсаттары.; в) 3- деңгей-маманның біліктілік сипаттамасын көрсететін оқытудың жалпы педагогикалық мақсаттары.

Болашақ педагог-хореографтардың орындаушылық дайындығына модульдік тәсілге, жоғарыда аталған мақсаттарға сәйкес біз пәндердің мазмұнын да қайта қарадық. Бұл ретте біз Ю.К.Бабанский ұсынған мазмұнды іріктеу критерийлерін негізге алдық: 1) білім беру мазмұнында әлеуметтік тәжірибенің негізгі компоненттерінің тұтас көрініс критерийі, оны жетілдіру перспективалары, жеке тұлғаны жан-жақты дамыту міндеттері; 2) білім беру мазмұнында басты және елеулі түрде бөлу критерийі; 3) білім алушылардың жас мүмкіндіктеріне сәйкестік критерийі.; 4) Осы мазмұнды зерттеуге бөлінген оқу жоспарына сәйкес келу критерийі; 5) бағдарламалар мазмұнын қалыптастырудың отандық және халықаралық тәжірибесін есепке алу критерийі; 6) оқу орнының қолда бар оқу-материалдық және әдістемелік базасы мазмұнының сәйкестік критерийі [9; 419].

Модульді меңгерудің тиімділігі, сонымен қатар студенттердің танымдық іс-әрекетін басқаруды жүзеге асыратын есептер кешенін құрастыруға байланысты. Оқу міндеті мазмұнды компонентті де, операциялық компонентті де қамтиды. Танымдық оқу есептері қою тәсілдері мен мазмұны бойынша проблемалық және проблемалықсыз болып бөлінеді. Сонымен, шығармашылық ойлауды дамыту үшін жағдай жасайтын проблемалық міндеттерді пайдалану тиімділігі әртүрлі ғалымдардың зерттеулерінде дәлелденген.

Жоғарыда айтылғанды ескере отырып, зерттеу объектісін қарауға интеграцияланған және модульдік тәсіл бірлігі кез келген дамушы жүйенің негізінде жатқан қарама-қарсы күрестің философиялық қағидаттарына негізделгенін және оның арқасында әрбір белгілі бір жүйеде тепе-теңдік жүзеге асырылатынын атап өткен жөн. Жоғары кәсіптік білім беру жүйесінде болашақ педагог-хореографтардың арнайы құзыреттілігін қалыптастыруға қатысты интегративті-модульдік жолын зерттеу барысында біз қазақстандық ғалымдардың зерттеулерін негізге аламыз [10]. Педагогикалық ықпалдасу педагогикалық білім беру мақсаттарын интеграциялауды, оның мазмұнын интеграциялауды, сондай – ақ формалар мен әдістерді интеграциялауды, ал модульдік-принцип, оған сәйкес оқыту мазмұны қойылған дидактикалық мақсатқа қол жеткізуге бағытталған дербес оқу блоктары түрінде ұсынылған, қазақстандық ғалымдардың пікірінше интегративтік-модульдік жолы ретінде біз студенттің танымдық және практикалық қызметінің ерекше түрін түсінеміз, ол білім беру саласындағы маманды қалыптастыру процесінің дербестігін және технологиялығын қамтамасыз етеді [10; 36].

Зерттелетін құзыреттілікті қалыптастыруға интегративті-модульдік тәсілді қолдану хореограф педагогын дайындау ерекшелігінен органикалық түрде туындайды. Интегративтілік негізінде орындаушылық пәндерді біріктіру қажеттілігі мен мүмкіндігі мыналармен негізделеді:

- біріншіден, пәндер жеке тұлғаның тұтас сипаттамасын қалыптастыруға бағытталған;
- екіншіден, мәдени, әдістемелік және орындаушылық міндеттерді шешуге негізделген бимен

жұмыс істеу тәжірибесін біріктіреді. Сонымен, модульдік принцип оқу курсының жалпы тақырыбына сүйене отырып, оқытудың алуан түрлері мен нысандарының бір модульде интеграциялануға; студенттердің өз бетінше білім алу қажеттілігін дамытуға, өйткені білімді менгеру оқу пакеттері арқылы жүзеге асырылады (ұйымдастырушылық-әдістемелік нұсқауларымен дидактикалық материалдар жиынтығы); шығармашылық даярлау процесінде оқытуды дараландыру өзекті.

Пайдаланылған әдебиеттер

1. Еремкин А.И. Педагогические основы междисциплинарного подхода в профессиональной подготовке учителя: Автореферат дис. ... д-ра пед. наук. – Москва, 1991. – 32 с.
2. Мальцева С.М., Ваганова О.И., Алешугина Е.А. Интегративно-модульный подход к разработке содержания профессионального образования // Проблемы современного педагогического образования. - Гуманитарно-педагогическая академия (филиал) Федерального государственного образовательного учреждения высшего образования «Крымский федеральный университет имени В.И. Вернадского», 2018, № 58-3. – с. 172-175
3. Майорова В.М. Исполнительская культура студентов хореографических специализаций как предмет теоретического анализа // Вестник ММГУКИ, 2016, № 2 (70). – с. 236 – 240.
4. The catalytic function of dramaturgy: working on actions in choreographic processes / Protopapa, Efrosini; Georgelou, Konstantina ; Theodoridou, Danae // Contemporary Choreography. A Critical Reader / 2nd Edition Jo Butterworth, Liesbeth Wildschut. – Routledge, 2017. – p. 201-214
5. Парий И.О. Интеграция в инструментальной подготовке будущего учителя музыки в вузе: дисс. ... канд. пед. наук. 13.00.02 – Краснодар, 2004. – 255 с.
6. Юцявичене П.А. Теория и практика модульного обучения - Каунас: Швиеса, 1989 -271с.
7. Шаймуханова С.Д., Кенжебаева З.С. Модернизация образования Республики Казахстан: состояние и перспективы развития // Успехи современного естествознания. – 2014. – № 5-1. – с. 174-178
8. Әлімжанова Ә. Основы интегративно-модульного обучения в подготовке будущих учителей иностранного языка // «Ғылымның өзекті мәселелері» Халықар. ғыл.-тәж. Интернет конф. Материалдары./Құраст.: Касымова Г. К., Омарова С. А., Кәрбоз Ж. Ә., Артыкбаев Н. Ж., т.б. – Алматы, 2018. 386 б. – с. 70-74
9. Бабанский Ю.К. Избранные педагогические труды. – М.: Педагогика, 1989. – 558 с.
10. Самашова Г.Е., Құрымбаев С.Ғ., Төлеуқұл А.А., Ерахтина И.И., Абаева Н.Ф Жұмысшы маман даярлаудағы модульдік-құзыреттілік тәсілдеменің мәні // Қазуу Хабаршысы. Педагогикалық сериясы, 59 том, № 2 (2019). - 24-36 б.

ИНТЕГРАТИВНО-МОДУЛЬНЫЙ ПОДХОД К ФОРМИРОВАНИЮ СПЕЦИАЛЬНОЙ КОМПЕТЕНТНОСТИ ПЕДАГОГОВ-ХОРЕОГРАФОВ В ВЫСШЕЙ ШКОЛЕ

М.С. Сапиева¹, С.А. Жакаева²

¹ к.п.н., заведующий кафедрой искусств

² к.п.н., доцент, ассоциированный профессор

^{1,2} Костанайский государственный педагогический университет имени У.Султангазина МОН РК
Костанай, Қазақстан, email: mayra_s@mail.ru

Статья посвящена проблеме интегративно-модульного подхода к формированию специальной компетентности будущего специалиста в рамках разработанного курса по образовательной программе «Хореография». Выбор интегративного подхода обуславливается интеграцией целей исполнительской подготовки педагога-хореографа, ее содержания, а также интеграцией форм и методов обучения. В свою очередь модульность – это принцип, в соответствии с которым содержание обучения представлено в виде самостоятельных учебных блоков, ориентированных на достижение поставленной цели. Принцип модульности способствует: интеграции в одном модуле различных видов и форм обучения, развитию у

студентов потребности к самообразованию, актуальной в процессе творческой подготовки специалиста индивидуализации обучения. Виды и формы обучения в модуле подчинены общей теме учебного курса, а овладение студентами знаниями осуществляется посредством учебных пакетов. Таким образом, под интегративно-модульным подходом мы понимаем особую форму познавательной и практической деятельности студента, которая обеспечивает индивидуальность и одновременно технологичность процесса формирования специалиста.

Ключевые слова: образовательная программа по хореографии, педагог-хореограф, специальные компетенции, исполнительская подготовка, интеграция, модуль

INTEGRATIVE-MODULAR APPROACH TO THE FORMATION OF SPECIAL COMPETENCE OF TEACHERS-CHOREOGRAPHERS IN HIGH SCHOOL

M.S. Sapieva¹, S.A. Zhakaeva²

¹ Ph.D., Head of the Department of Arts

² Ph.D., Associate Professor

^{1,2} Kostanay State Pedagogical University named after U. Sultangazin
Kostanay, Kazakhstan, email: mayra_s@mail.ru

The article is devoted to the problem of an integrative-modular approach to the formation of the special competence of a future specialist in the framework of the developed course for the educational program "Choreography". The choice of an integrative approach is determined by the integration of the goals of performing training of the teacher-choreographer, its content, as well as the integration of forms and teaching methods. In turn, modularity is a principle according to which the content of training is presented in the form of independent training blocks focused on achieving the goal. The principle of modularity contributes to: integration of different types and forms of training in one module, the development of students' need for self-education, relevant in the process of creative training of a specialist to individualize training. The types and forms of training in the module are subordinated to the general theme of the training course, and students acquire knowledge through training packages. Thus, by the integrative-modular approach we understand the special form of cognitive and practical activity of a student, which provides individuality and at the same time adaptability of the process of specialist formation.

Key words: choreography educational program, teacher-choreographer, special competencies, performing training, integration, module.

Редакцияға 20.09.2019 түсті.